نیازمندی پایه و بنیة به روح بخاری در کلام علامه حلی

و از جاهای جالب متن تجرید این است: «و تفتقر الی الروح»؛ «تفتقر» یعنی بنیة. البته علامه فرمودهاند یعنی «الحیاة»، اما احتمال دیگر همان «بنیة» است و با این توضیحی که من میدهم مناسبتر این است که «تفتقر» را به «بنیة» بزنیم و نه حیات. علی ای حال، میفرمایند: **«و تفتقر الی الروح»؛** آن بنیه ای آن حیات جسمانی، محتاج به روح است. روح چیست؟ خُب در ذهن همه ما میآید که روح، همان روح اشراقمحور است، اما میگویند نه. علامه میفرمایند:

> **قال: و تفتقر إلى الروح. أقول: الحياة تفتقر إلى الروح و هي أجسام لطيفة متكونة من بخارية الأخلاط سارية في العروق تنبعث من القلب و حاجة الحياة إليها ظاهرة[1]**

«الحیاة تفتقر إلى الروح و هي أجسام لطيفة متكونة من بخارية الأخلاط»؛ وقتی چهار اخلاط اربعه با هم ترکیبشان میکنند، یک چیز لطیفی حاصل میشود که شبه بخار است؛ روح بخاری معروف. **«سارية في العروق»؛** آن روح بخاری در تمام رگهای ما سریان دارد. **«تنبعث من القلب»؛** اصل صدور روح بخاری هم از قلب است. **«و حاجة الحياة إليها ظاهرة».**

نمیخواهم این عبارت را طول بدهم، اما اگر شما مراجعه کنید، میبینید در این عبارت تجرید و شروح آن، چه مطالب خوبی دارد که به این بحث ما مربوط میشود؛ حیات پایهمحور. حتی ایشان روح را آن روح مأنوس نمیگیرند، روح بخاری میگیرند، با آن اصطلاحی که اطباء، متکلمین و حکماء دارند. در شرح منظومه هم روح بخاری بود و مرحوم حاجی آن را توضیح داده بودند.

عرض میکردم با این مباحثی که امروزه هست، میخواهیم هوش پایهمحور را توضیح بدهیم. مزاج و اعتدال مزاج که در روایات بود، میآید و هر چه بیشتر جلوتر برویم، روشنتر میشود.

---

[1] كشف المراد في شرح تجريد الاعتقاد نویسنده : العلامة الحلي صفحه : ۲۵۴

بازبینی #3
ایجاد شده 12 سپتامبر 2024 12:50:05 توسط ... .
به روزرسانی شده 6 فوریه 2025 10:52:26 توسط ... .